

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.4.2014
COM(2014) 223 final

2014/0125 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu Maailma Kaubandusorganisatsiooni
peanõukogus võetav seisukoht Afganistani Islamivabariigi WTOga ühinemise kohta**

SELETUSKIRI

I. SISSEJUHATUS

Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) liikmete ja Afganistani vahelised läbirääkimised Afganistani WTOga ühinemise tingimuste üle on jõudnud lõppjärku. Nimetatud läbirääkimised algasid pärast seda, kui Afganistan esitas 2004. aastal liikmekssaamise taotluse, ning on kestnud 10 aastat. Afganistani ühinemistaotlust on uuritud kooskõlas WTO peanõukogu suunistega vähim arenenud riikide ühinemise kohta ning nüüd peab Euroopa Liidu toimimise lepingu kohaselt tegema nõukogu otsuse, millega kiidetakse heaks Afganistani ühinemise tingimused, enne kui EL saab heakskiitu WTOs ametlikult toetada.

Järgmisena on esitatud ühinemistingimuste kokkuvõte.

II. AFGANISTANI WTOga ÜHINEMISE TINGIMUSED SEKTORITE KAUPA

Kohustuste loetelu

Kaubad (üldine)

Afganistani keskmine lõplik seotud tollimaksumäär ühinemiskavas on 15,1 %.

Põllumajandustoodete keskmine lõplik seotud tollimaksumäär on kõrgem (29,6 %) kui vastav suurus tööstustoodete puhul (8,8 %). Tariifide piirmäärad on põllumajanduses samuti kõrgemad (kuni 60–70 % teatavatel põllumajandustoodetel võrreldes kuni 50 %-ga tööstustoodetel).

Afganistan rakendab lõplikke seotud tollimaksumäärasid alates ühinemise kuupäevast, v.a teatavate infotehnoloogiatoodete (nt elektronlülitused, videokaamerad) impordi puhul, mis liberaliseeritakse täielikult 2019. aastaks.

Tariifide keskmised tasemed on Afganistani kui vähim arenenud riigi staatust, selle majanduse väiksust ja haavatavust silmas pidades väga mõistlikud. Seni on ELil olnud tavaks pidada vähim arenenud riikide puhul võrreldava suurusega majanduste jaoks mõistlikuks nimetatutest kõrgemaid tariifimäärasid. Eespool öeldut arvesse võttes jäetakse kavas sidumata:

- 41 selliste põllumajandustoodete tariifirida, millega kauplemine on Afganistanis keelatud (sealiha ja sealihatooted, õlu, vein ja piiritusjoogid), ning
- 183 tööstustoodete tariifirida, mis vastab 4,4 %-le kavas sisalduvatest tööstustoodete tariifiridadest (vastavalt hiljuti heaks kiidetud läbirääkimissuunistele vähim arenenud riikide WTOga ühinemise kohta, mille kohaselt võib jätta kuni 5 % tööstustoodete tariifiridadest sidumata).

Tööstuskaubad

- Mittepõllumajanduslike toodete keskmine lõplik seotud tollimaksumäär on 8,8 %.
- Kõrgeimad, 30 %-ni ulatuvad keskmised maksumäärad on keraamikasektoris, sellele järgnevad 15–20 % keskmise maksumääraga mööbli-, klaasi- ja tekstiilisektor.
- Madalaimat keskmist maksumäära (0 %) pakutakse infotehnoloogiatoodete sektoris ning see võetakse kasutusele 2019. aastaks.
- Suurimad tööstustoodete tariifimäärad on 50 % sõiduautode puhul ja 30 % keraamika- ja mitmesuguste tekstiilitoodete puhul.

- Tööstustoodete 183 sidumata tariifirida hõlmavad tooraineid, vaipu, jalatseid ja mööblit.

Põllumajandustooted

- Põllumajandustoodete keskmine lõplik seotud tollimaksumäär on 29,6 %.
- Põllumajanduses on suurimad tariifimäärad 70 % teatavate puuvilja- ja marjamahlade puhul ja 60 % mitmesuguste põllumajandustoodete, nagu lamba- ja veiseliha, köögiviljade, puuviljade ja marjade, pähklite, tomatite, kartulite, tubaka ja mineraalvee puhul.
- Põllumajandustoodete 41 sidumata tariifirida hõlmavad tooteid, millega kauplemine on Afganistanis keelatud (sealiha ja sealihatooted, õlu, vein ja piiritusjoogid).

Eksporditollimaksud

Afganistan on võtnud eksporditollimaksu määra külmutamise ja vähendamise kohustuse. Ta ei võta kasutusele eksporditollimaksu toodete puhul, mille suhtes seda praegu ei kohaldata. Kehtivate tollimaksude osas vähendatakse kriitilise tähtsusega toorainete seotud maksimummäärasid viie aasta jooksul alates ühinemiskuupäevast.

Teenused

Afganistani teenuste valdkonna erikohustuste loendiga võib rahule jääda, arvestades et tegemist on ühe vähim arenenud riigiga. Afganistan võtab turulepääsu ja võrdse kohtlemisega seotud riiklikud kohustused mitmesugustes teenustesektorites, mis hõlmavad kutseteenuseid, arvuti- ja teisi ettevõtlusteenuseid, sideteenuseid (kulleri- ja telekommunikatsiooniteenused), ehitus-, turustus-, eraharidus-, keskkonna- ja finantsteenuseid (kindlustus- ja pangandusteenused), haiglateenuseid ning hotelli-, restorani- ja transporditeenuseid (mere- ja õhutransport ning abiteenused).

Ühinemisprotokolliga võetud kohustused

Ühinemisprotsessi viimases, mitmepoolses etapis püüdsid WTO liikmed koos tagada Afganistani kaubandusseaduste ja -institutsioonide põhimõttelist vastavust WTO eeskirjadele ja kokkulepetele, pannes need kirja ühinemisprotokollis ja tööühma aruandes.

Mitmes valdkonnas taotleti üleminekuperioode. ELi seisukohast on eriti tähtsad järgmised küsimused:

Riigisiseste maksude kohaldamine impordi suhtes: praegu kohaldatav fikseeritud maks ja ettevõtte tulumaks on täielikus vastavuses WTO kohustustega alles 2020. aastal; muude impordilt kogutavate riigisiseste maksude ja tasude WTO nõuetega vastavusse viimine algab ühinemise kuupäevast.

Tehnilised kaubandustõkked: Afganistan rakendab tehniliste kaubandustõkete lepingu täielikult 1. jaanuariks 2016. Tegevuskava on esitatud tööühma aruandes.

Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmed: Afganistan kasutab 1. jaanuarini 2018 kehtvat üleminekuperioodi sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete lepingu täielikuks rakendamiseks, nagu on märgitud tööühma aruandes sisalduvas tegevuskavas.

Kaubandusalased investeerimismeetmed: kaubandusalaste investeerimismeetmete leping rakendatakse täielikult 31. detsembriks 2020; selleks kuupäevaks peavad olema tühistatud süsivesinike seaduses ja kaevandusseaduses sisalduvad omamaise osaluse nõuded kaupade puhul.

Intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektid: intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide leping rakendatakse täielikult 1. jaanuariks 2016, nagu on märgitud tööühma aruandes sisalduvas tegevuskavas.

III. SOOVITUS

Esitades Afganistani WTOga ühinemise tingimused nõukogule heakskiitmiseks, on komisjon seisukohal, et nimetatud tingimused moodustavad tasakaalustatud ja ulatusliku kogumi turu avamisega seotud kohustustest, mis toovad märkimisväärset kasu nii Afganistanile kui ka tema WTO partneritele.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogus võetav seisukoht Afganistani Islamivabariigi WTOga ühinemise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91, artikli 100 lõiget 2 ning artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) 21. novembril 2004 esitas Afganistani Islamivabariigi valitsus Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) asutamislepingu (Marrakechi leping) XII artikli kohaselt taotluse nimetatud lepinguga ühinemiseks.
- (2) 13. detsembril 2004 moodustati Afganistani Islamivabariigi ühinemist käsitlev tööühm, et jõuda kokkuleppele ühinemistingimuste osas, mis oleksid vastuvõetavad nii Afganistani Islamivabariigile kui ka kõigile WTO liikmetele.
- (3) Komisjon pidas liidu nimel läbirääkimisi turu avamisega seotud mitmesuguste Afganistani Islamivabariigi võetavate kohustuste üle, mis rahuldaksid Euroopa Liidu nõudmisi.
- (4) Nimetatud kohustused on nüüd kirja pandud Afganistani Islamivabariigi WTOga ühinemise protokollis.
- (5) Ühinemisel WTOga on eeldatavasti positiivne ja kestev mõju Afganistani Islamivabariigi majandusreformidele ja jätkusuutlikule arengule.
- (6) Seepärast tuleks ühinemisprotokoll heaks kiita.
- (7) WTO asutamislepingu XII artiklis on sätestatud, et ühinemistingimustes lepivad kokku ühinev riik ja WTO ning WTO poolt kiidab ühinemistingimused heaks WTO ministrite konverents. WTO asutamislepingu IV artikli lõikes 2 on sätestatud, et ministrite konverentsi istungite vaheaegadel täidab selle ülesandeid peanõukogu.
- (8) Seepärast tuleb määrata kindlaks liidu võetav seisukoht WTO peanõukogus Afganistani Islamivabariigi ühinemise kohta WTOga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liit võtab Maailma Kaubandusorganisatsiooni peanõukogus seisukoha, et Afganistani Islamivabariigi ühinemine WTOga tuleb heaks kiita.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*